

مەلئۇم نوع بىشىرىتىن دەرۋىزى زەين

زىكىنچ چوق بىدىكى يىردى فقير آچىقدان اوپور

سوسيالىيزم افكارىنىڭ سىر و جىدر

Journal socialiste ICHTIRAK

صاحب امتياز و مدير مسئول
سربست از بىر فرنسيسى صاحب
حسين حلمى

Directeur Husséin Hilmi

محرى نامق

مع پوسته سنه لىكى ٤٠ غروش
» آلتى آياني ٢٥ «
مکاپىب واوراق وارده نور ئەنۋەدە
حرىت مطبعە سىندە داڑە مخصوصىيە
كۈنۈرلىم يىدر.

مالك اجنبىيە اچجون سنه لىكى ١٢
والقى يىلى ٨ فراغىدر

عثمانى سوسيالىيست فرقەسى

بياناتىمەسىدەر

اغيانىڭ ژروتنىڭ قرقىدە بىرى

فقرانىڭ حىقىدەر.

فرمان المى

— بى آدم اعضاي يىكىيىرنى —

سعدى

انسانلار، شىمىدىكى كىي مختلف و مقصاد
فىكتىردى يىكىيىرنىن بىك فرقى، طېيەتلەردى
يار ادلاماشىلدەر. دائماً ياكاش آكلاشىلان

بىكۈن جەھانى قابلايان سوسيالىيزمە ولوهسى قوانىن
و ئظامات حىقىددەر. يوقسە كىمسەنك بىكۈنە
قدىر قراپىش اولدىنى مال و ترۇت حىقىدە دكادر.
باقلام سوسيالىيسترلەك يىر طوبراق حىقىدەكى
افكار و ئەغلىياتلىرى نەدىن عبارتىر : « جماعتىك
احتىاج كۆستىرۇب استھلاك ايدەجى مادىي
مجىتمۇا حاصل ايمك كىي بىر اساس مادىيە يە مستىد
اصول اجتماعە (سوسيالىيزمە) دىرلە. » سوسيالىيزمە
معيشتىك اساسى ابىكى عنصردىن عبارتىر كە بىرى
افرادك اتفاق و اتحادىنىڭ تشىكل ايدىن جىمت
يا جماعت، دىكىرى دە « اكتساب اجتماعى ژروت » در.

جماعتىك اكتساب اجتماعى ژروتە اولان نسبىتى
حىاتك غدايە، مقصدك واسطەيە اولان نسبىتى
كىي در. عجىبا اكتساب اجتماعى ژروتك اساسى
نەدر؛ اقونۇمى پولىتىك يعنى علم اقتصادە كورە
اكتساب اجتماعى ژروتك اساسى مسامىعىدەر.
يعنى امك و زىختىر. آنچىق احتياجات بىرىيەي
واقع اولان حاصلات و عموملات مادىيە يە دىسترس
اولقىچۇن مسامىي يعنى سىزى وزحمت، و سائط مادىيە
يعنى آلات و ادوات استھصالىيە محتاج بولۇپ.

ايشىتە بىر قانۇن و تىبىا كە قرانىلان ژروتك حق و عدالتە
موافق اولوب اولىامەسى موجود اولان قوانىن
و ئظاماتە تايىم بىرىكىيەتىر. مىلاپر كۈن بىر حاكم كىنى
كىفچە بىر قانۇن وضع ايدىر كە مەلکىتىدە كىمسەنك
توتون و تىبىا كە تجارتى ايتىكە حق يوقدر :
توتون تجارتى انخصار تەختىتىدەر. اورتىيە بىر
« رىزى » قومانىيەسى چىقار. بوانخصار سايىسىدە
كەتىلى ژروت قزانىز. شەمدى ھېچچ بىرسوسيالىيست
بو « رىزى » يە دىمىز كە « اى رىزى كە سىنڭ
قرانىنچى ژروتى پاپلاشىم » لەن سوسيالىيسترلەك
وعلى العموم جماعتىك حق وار كە حکومىتىن بولىلە
غىر عادلانە قانۇنلەك لەغۇنى طاب ايتىسىۋەر.

حرىت : مدير مسئول حسين حلمى
طبعىسى

تensiile بر اشرک بو آمال ائتلاف و سعادت‌جویانه نك
ولئنی تکلّف ایدر.

عثمانی سوسیالیست فرقہ سی

حیات اجتماعیه اک مغدور بر قسم تشکیل
دن عمله نک و بونلر دن پاک کری قالمیان عوامک
حقوق حیاتیه و سیاسیه سی تأمین ایدلک و شو
هنه ک عمومی ترقی ده کندیلر یه بشهر اصلاح
رفاه استحضار ایمک او زره فرقه بونک ایخون
سده ک یروگرامی تنظیم ایلمشدرا.

ماده

١	الغاسيه يرينه تكليف متقينك وضعي قادر طبيعي وعادل بر معامله اولهميه جفندن فرقه نك رسم متقد طرفداری بولنسی بدبيدره .
٢	ذكر اولنان بوتون بواساسلىك كافل مخا . خطه سى اولان سربستى مطبوعات وتدريسات
٣	انسانلرك احتياجات طبيعىه سندن اولان اوادن انان ويركولرك لغوى
٤	مدافعه سنه زوم كورولەمن . بونلر بوتون اولاد شر ايچين اك مقدس بيلان وظيفه لردىر .
٥	بناءً عليه بويوك بر حسن نيتك نتيجه سى اولان وملقى تشکيل ايدن اكتريت عظيمه فقرا و عمله يى مدافعه وحمايه مقصد خير پوريه بوتون
٦	دول متمنه ومشروطده اولدينيي كېيىملەكتىمىز - ده ده آشکيل وتأسيسنه غيرت ايديان سوسىيالىست
٧	فرقه سى بوتون ملت مېچەلە ئەمانىيە تكميل ابناي
٨	حق اولانى توسيع ماؤزونىتك قبولي

بومقصد و مسلک، باخصوص آیات و احادیث
ایله تأکید تشریع ایدیلن بو فقرا پروریش
دینادخی تطبیق ایجاب ایدر کن، شمدی یه قدر
ترکیاده منسی دنیله جک بر حالده برآلمی
اصلانجیز ایدیله هز.

ایشته بومس-ملک مینیک ملکمزردهه اعلا
و روحیجی ایچین بر عثمانی سوسیالیست فرقه‌سی
تشکل اتیشدند.

عنانی سوسيال يليست فرقه سی مملکتمند
عناصر مختلفه آرده سنده اتحاد، اخوت، مساوات
اس-اسلوبه حادم و يکاهه اسباب فرقه اولان
منافرات و سو-تفهمات قوميه نك از الله سنه ساعي در
مقاصد اساسه سندن بر تجسيي رسمي يروغرا-

مندہ بیان اولنڈینی اوزرہ اکثریت عظیمہ یہ
تشکیل ایدن فقرای اہالی و عملہ صنو فنک محفوظہ
حقوق و ترقیہ حیاتی، ایک جیسی ایسہ یہ عین
مقصد دھازیادہ تسهیل حصولی ایچین تکمیل
یر یو زندہ کی ایش جیل را تشریک مساعی
و توحد حکم کتبہ بدر ۔

وطن و انسانیت مشترکه نک سلامت و سعادتی
اکثریت عظیمه بی تشکیل ایدن فقرا صنوونک
ترفیه و اعاشه سیله — یعنی بحران حاضر اقتصادینک
و بالنتیجه سفالت عمومیه نک از الله سیله — قائم
اول دیغندن فرقه نک او لا نظر دقته آدیغی مسئله
عمله و فقرانک ترفیه و تأمین معیشتی قضیه سی
اوله حقدار .

عمله نك تأمين رفاهي و تسهيل معيشتى
اعمالا تاخانه لور مزانه تکشرينه و هر درلو و سائلط
مخابره نك اکالنه و عمله صنعتلرى پىنتده معاونت

مسئلّه ده او تدابیر لازمه دن بریدر که مقصد ای
یاشامق ایچین ایحباب ایدن تدابیری بر شکل
معین و معقوله صوّقه واجتماعیت حاضره
بر شکل سعادت آوره افراغ ایمکندر .

سوسياليزم ملکمنزدہ برسوے فہم نتیجہ سی
اولہرق پک فسا ، پک یا کلاش و کلیاً مدلولنہ
ضد بر صورتادہ آکلا شیلمشدر . حابلوکہ :
سوسياليزم کوندن کونہ دھا فجیع دھا مشکل
بر حالہ کلن جمعیتک آج وسفیل اولادلرینک
رفاهتے دوشونور .

سو سیالینم مطلقاً عدالت هنر مغارب او لان حال
حاضر اقتصادی فی تصحیح ائمک ایست.

سوسيالیزم سرمایه‌نک محدود و بهمه حال
مستبد کیمپلر النده بولونی نه اعتراض ایله
هر کس ه حقی قدر « قاعده سی وضع ایدر .
نجیون میلیون ترجه آدمیر بر رفاج کشینک اسیری
اولسون . بر طرفدن میلیون نفر ک تأمین ایتدیکی
اذواق کونا کونک سینه حظوظنده تنبلجه
فقة و فنا دلان . واسد اذف ، او ط فدم

او نارک ام و ارز و سنه تابع بیکار جه آج و سفیل،
حسته لقلی عمله بی دوشونه لم... و جدا مفرضی
قراراتان لا ینقطع ادعا اولنار و جمعیت بالای
سعادته ایصال ایده جکی ظن اولنار اخلاقه
چیقماز لشکلر، کیلر سورن بولو حه سوسیا -
لیزمک هدف تعریضی، اصابتگاه تیغ تدقیدیدر.
متمن اولدیغی قدر عدل و حقایقتده
یاقلاش مق ایسته بن هر ملت ملکنده متعدد
صوسيالیست فرقه لری تشکیل ایتش، عمله سنک
حق و راحتی تأمینه چالیش مقده بولونیور .

ناصل چاشمیز؟

حقایق عالیه بی هنوز هضم ایتمک قابلیت واستعداده مع النأسف مالک اولمایانلره آمال وافکاریزی تلقینه اوغر اشماهیم زیرا بوند منفعت یرینه مضرت حاصل اولور؟ ایشته بونک چوں اکاول ملتك دماغی اولان متفکر کیجلریزدن صنف منور ملت اولان مکتبیلریزدن سوسیالیزم هوای نسیمیسیله مالی بر محیط فنی و فلسفی وجوده کتیرمکه غیرت ایده م. المزدن کلادیکی قدر (بورژوا) نظریاتی اخفاقدعوت ایده جلک قواعد اساسیه اجتماعیه ویا اقتصادیه هزی مهادیا نشر ایله جمله مقاالمزک حقوقی اجتماعی ویا سیاسی بر دمحضول تبع اولسی جمهته حصر مساعی ایده م. حق (قارل مارقس، لاسال، لا فارغ، بهبل، زوردهس) کی اکابریزک آثار بر کزیده لرینی ترجمه ایتمک اوزره مقتندر و فرانزجه یه وانف آرقداشلریزدن بر هیئت مترجمه تشکیلی مسئله سی بجه برو پاگاندا هنرک اسلامی و صلام او بهسی ایچون الکبرنجی راحتیاج صورتنده ظاهر ایده. چونکه تکا مند سوسیا لیزک آنچق اسمی وارد. برده زنیکنک مائی فرقیه ویرمک دیه یا کاش بر تلقی... فندن اخلاقدن تشکیلات اجتماعیه دن تکونات فلکیه دن حادثات مارنجیدن، حسابات ریاضیه دن، قوانین طبیعیدن حصصی نهند عبارت اولدینی عموماً مجھول! (پارتیزک) فرقه منک روھنی تشکیل ایده جلک بوبنای فن و فلسفه بی اول باول میداhe کتیرمک صوکره او آفتاپ آسام کنزندن قاب عوامه اشعة عدل و حقانیت ایصال ایتمک لازم کایر... نشریاتیزده اصلاح علم و منطق داڑه سندن چیقمامق هم فکر کزدن اولمایانلره قارشی بر لسان

«سوسیالیزم» هلسنی ایشیتمکن تدهش ایدیورلر.

برده او کیمسه لر، یالکز مشروطیت عهانیه بی میدانه کتیرن فرقه محترمہ بی طانیدقلر. بدن او فرقه نک پروغرامندن خارج؛ طاقم فکر لر بسله دیکمزی کوره رک عادتاً مشروطیت علیه دارانی ارجاع طرفدار غیله ایتمک ایدنلرده یوق دکلدر؟ هم بونلرک بولیه دوشونکه حقلری وار. زیرا که دیلننده دکل «سوسیالیزم» کی مدینیت حاضرنه که ترقی فلسفه اجتماعیه بی فکر فنی و سیاسی نامه ایل عادی بر شی ادراک ایتمک قابیلیتی بستوز مفقود... محیطمنز دکی عوام ناسه بو کون او قویوب یازمه نک فائدسی افهم ایده بیلیرسک فنم الحدمة! عواملک عمله قسمی واقعاً ارشاد اهمزه محتاجدر. فقط هیچ بر زمان او نو تمامیلیز که ایشجیل حقوق صریحه لرینک حین مدافعته لرنده معلوماتی ذکی، فعل، متشبت تجربه دیده مجاهدلرک معاوته دها زیاده عرض احتیاج ایه ر و بمقندر وطن پیشدار لری سر کرده لری میدانه کتیرم بجه عمله اردوسته هر نه صورتله او لورسه او لوسون حرکت اصری ویرمک عفو او انه ماز بر خط اولور! ظلمه، غدره دیکتا تور لر که قارشی قلوب عمله ده بر حس اختلال، بر حس مقاومت او یاندیرم قدر عدالتی، محقق بر شی تصور ایده هنر! اوت، فقط بو خصوصده بر (مه تود) اصول، موقفیتة سائق بر (پره نسیب) بر قاعده تعقیب ایتمک ده شرط اعظمدر. مسلکمک احتو ایتدیکی

- ۹ ماده وقت حضرده قوه عسکریه نک میلیسلودن
- ۱۰ تجاوزی بالمعوم محاره لردن مجانبته اولنی
- ۱۱ نقطه نظری محافظه صالح و سکون اولیان بالمعوم اتفانلره اشتراك ایدلمسی
- ۱۲ مجلس مبعوثانه اعضا انتخاب ایچون فکری مجادلات سیاسیه بی کیریشلمه سی
- ۱۳ - و سیالیس-تلکلک ترقیسته خادم بالمعوم فائدلی نمایشلره اشتراك ایدلمسی
- ۱۴ عمله نک حقوق صریحه سی پامال ایدرجه سنه ترتیب ایدیلان غردو و صندیقه قانونلرینک رفع والغاسی
- ۱۵ تعلم و تدریسک هر صنف اجتماعی ایچون مجاناً اولسی
- ۱۶ با جمله مصارفات عدایه نک رفعی
- ۱۷ بالمعوم عمله نک هفتهد در کون استراحت ایمسی
- ۱۸ اوقات مساینک کونده سکز ساعته حصر ایدلمسی
- ۱۹ اون درت یاشنده اوفی ارک و اون اتی یاشنده کوچک قیزلرک عمله لکدن منی
- ۲۰ بر عمله نظارتی تشکیلی
- ۲۱ داخلی و خارجی بالمعوم سوسیالیست
- ۲۲ قوغره لرینه اشتراك ایدلمسی بتون عمله صندیقه لرینه معناً و مادةً معاونت ایدلمسی

حکم و تهدید استعمال ایتمه مک علی الحصوص
استحصاله جالشید یعنی موقیتی که اقتضا ایندیکی
احوال دندر، بو قاعده دن خارج اوله رق انتشار
ایده جگ شیلر مسلمکمزی آکلام مفسزین
صرف حب نفس لرینه و ورولان ضربه لره
بر طاقم کیمسه لرک علیه دار لریمز کسلمه که
و منافع عمله او غور نده صرف ایتمک ایسته به
جکمز اقدامات و اهتماماتی هیچ اولماز سه
بر مدت موئنه ایچون عقیم بر اتفعه سبد اولور.
بر طاقم کنجول و ادرکه؛ مغدورین جمعیته
سو اهلره قارش، حس. استدک. یوسف جنتی ده لام

اليانس مكتبي مديرى
اسئل

تشکیل ایدرہ بومصارفات زائدہ دھا طوغریسی
مضمر مدن دولتلر او درجه شکایت کار درلر که
اخیراً بر چوق حکومتلر تحدید تسليحات کین الدول
قبولی ایچون صوک درجه ابراز غیرت اینگکدہ درلر
مصارفات عسکریہ نک نہ درجه لورده مهم
بر یکون طوئیغی ایدیجہ آکلامق ایچون بر
دولتی مثلہ آلمانیا ایپرا طور لغفی نظر اعتباره
آلهم .

آلمانیانک قوه عسکریه سی صلح و قتنده
یعنی وقت حضری ده ۶۰۶۰۰۰ نفرات بریه
۳۳۵۲۰ نفرات بحریه دن یعنی جمعاً یکون
۶۳۹۵۲۰ نفردن متشکلدر . بهر نفر ک سنوی
مصارفی (۵۰) لیرا فرض ایداسه ، مصارفات
عسکریه سنویه ۳۱۹۷۶۰۰ لیرا ایدر که وقت
سفری ده آلمانیا راردو-نک ۴۳۵۰۰۰ موجودی
اویلسنه نظرآ بو مصارف ده ۲۱۷۵۰۰ ۰۰۰ لیرا درجه سی بولور .

حالبو که بو مبلغه بری و بحری ما نوره لرک
سوقیات و مهمات عسکر یه نک مصارفانی داخل
د کلیده .

دینیادن محاربه قالقه بیلیر و دول موجو ده
بر دولت حالنه کیره بیلیرمی؟

کچن نسیخہ من درن مابعد

بردولت ایچون نه قدر مو جب شین و عاردر که
اوجه دو کدیکی قانلره افتخار ایتسین، او دولت
بیلمی در که ماضی ده دو کدیکی قانلره افتخار
ایتمک د کل بالعکس آ غلاملیدر، چونکه قان
دو کمکله بلکه انسانیته پاک بیوک خدمتلرایده.
بیلمی ملحوظ بولنان آدملرک محو اولمرینه
سبب اولش؛ وطنک اعمارینه صرف ایدیله جك
پارملره آدم اولدیره جك، شهرلر حراب ایده جك
ممور مملکتلر باطیره جق، صنایعی، تجارتی
زراعی سکتهدار ایده جك واسطه‌لر احضار
ایاشدر.

محاربه نک حاصل ایلدیکی فنالقلر او در جه
کشیدر که تعداد ایتمکله بتیریله من . محارب
دولتلوردن غالب کله نئنک بیله بر چوق شهر لری
قصبه لری ، سفان حربیه سی محو اولش ،
پوزیکلر جه افرادی تلف ایدلش ، ملیون نلر جه
آلتونی ضایع اولش بولنور که بو ضایعات
عظیمه نک تلا قیسی سنه لر جه حق بعضاعصر لر جه
قابل اوله ماز .

محاربه لرک اجرا ایلدیکی زمانلوده یعنی وقت حضریده بیمه اردولرک دو تیمارک باعث اولدیافی مصارف بو دجه لرده مهم مهم یکونلر